

של בנות „ארד“ הם בעלי טיב מעולה, אבל הם מתנענעים ולא מחוברים יפה. בתקופות מאוחרות יותר עטינים כאלה משתפלים יותר ויותר. 4. בנות „קין“ פר זה הינו תוצאה של טיפוח מכוון ב- „און“, כלומר — צירוף של שני פרי האגודה אשר הורישו גוף גדול וחלבני, „קישון“ ו- „פור“, שפעלו ברכיית משפחת פרות ישראליות טיפוסיות. בנות „קין“ אשר בתצוגה הדגימו יפה את המיווג של הקווים האלה, אבל בלטה בהן גם התפצלות מסויימת, כי הקבוצה הזו היתה חסרת אחידות. תכונות בולטות לפר זה — האורך והאופי החלבני של הבנות, טיב עטינים מצוין ומבנה גוף בינוני. הגב הישר והעכוז כבשו את ליבם של אוהדי הטיפוס ההולנדי.

בסיכום הערותי ברצוני לחזור ולהדגיש שכי וונת התצוגה היתה להדגים את הממוצע של כל פר ולהפנות את תשומת הלב של הבוקרים ליתר רונות ולחסרונות בתכונותיו של כל פר. האמריי קאי אומר: „אינך יכול לקבל הכל בחבילה אחת“, ובפרט כשרוצים לטפח בכיוון מטרות מספר — חלב, שומן, בשר, מהירות גדילה, נצילות מזון טובה וגם גוף יפה; הרי האחד בא על חשבון השני. על כל בוקר להכיר את יכולתו התורשתית של כל פר ולבחור לו את הרצוי בכל מקרה ומקרה באופן אינדיבידואלי.

משק חימן

און

2. בנות „ונגרד“ אלו גבוהות וארוכות, כבדות ואחידות מאוד, בעלות מבנה גוף ממוזג ויפה. טיב העטינים משביע רצון, העטין הקדמי מחובר היטב וצורתו יפה, לעומתו העטין האחורי איננו מפותח די, קצר מדי. אם פרות אלו מניבות חלב לפי הרמה המקובלת הרי צורה זאת של עטין אינה מפריעה כלל. במבחן ההקדמי סיכמו 44 בנות ונגרד ב-100 י"ח 2260 ק"ג חלב, וזהו בדיוק הממוצע של המבכירות כיום.

3. בנות „ארד“, גם אלו הניבו ב-100 י"ח אותה כמות החלב כבנות „ונגרד“, אבל רמת המשקים בהם מוחזקות בנות אלו היא נמוכה יותר; יש על כן לחשוב שזהו פר טוב מאוד מבחינת גת הורשת התגובה. הגוף של בנותיו הוא חלבני ויחד עם זה די כבד; העכוז משופע. העטינים

(סוף מעמוד 23)

רת ומטפחת פרים, אשר כל אחד מהם מביא איתו תכונות, שהמגדל ינצלן, כשהיה זקוק להן. אין להפוך את השימוש בזירמת פרים לדבר שבשיגרה וטכניקה. יחשוב ויתיישב בדעתו כל מגדל יסריום בטרם יחליט על הפר שבזירמתו יוריע את פרתו. תצוגה זו או הקודמת יסייעו בידי לקבוע מהו הדבר הדרוש לו ביותר.

יפעת, מאי 1963

שלמה דורי

### השפעת לידות-תאומים על פוריות ובריאות הבהמות

במסגרת ספר-העדר מיטאלוואנאר (גרמניה) נערך סקר לגבי אמהות שילדו תאומים. בקר זה הוא מהגזע השחור-לבן. הממצאים העיקריים מסקר זה הם כדלהלן: (1) משך ההיריון בתאומים הוא קצר יותר ובממוצע הוא עמד על  $273.45 \pm 6.07$  ימים; פירוש הדבר שהוא נתקצר ב-5.9 ימים בהשוואה להיריון של פרות מאותם העדרים שילדו וולד אחד. (2) המין של הולדות התאומים לא השפיע על אורך תקופת ההיריון. (3) עצירת השליה בפרות שילדו תאומים היתה ב-40% גבוהה יותר. (4) התבלטה השפעה ברורה של מין הולדות על שיעורי עצירת השוליה: כשהתאומים היו ממין זכר, שיעור עצירת השוליה הגיע ל-73.3%, בתאומים משני המינים (עגל ועגלה) — 42.1% ובלידת תאומות ירד שיעור עצירת השוליה עד ל-20%. תוצאות אלו היו בעלות משמעות סטטיסטית מובהקת. (5) על פוריות הפרות לא השפיעה לידת התאומים כלל, ולא נתגלה כל הבדל ביניהן לבין השאר. אינדקס ההזרעות או ההרבעות עמד על 1.4 בשתי הקבוצות. (6) רווח הזמן בין ההמלטות בפרות שהמליטו תאומים עמד בממוצע על  $397.12 \pm 54.6$  ימים והיה רק ב-7.8 ימים ממושך יותר מבשאר הפרות. הפרש זה אינו בעל משמעות סטטיסטית, ויתכן שיש לזקוף הישג זה לזכות טיפול מאדיציני משופר וחדש יותר. (7) שיעור הפסילה בפרות שילדו תאומים עמד על 50% לעומת 33.5% בשאר הפרות. (8) התמותה בשגרת-תאומים היתה ב-3.6%—10% גבוהה מבוולדות מלידות-יחיד. הסקר הזה נערך בקשר עם חזיכת בשאלת תעוררת לידות-תאומים באופן מלאכותי לשם הגברת ייצור בשרי-בקר. תוצאות הסקר מעמידות בסימן השאלה את כדאיות ההפעלה המלאכותית של לידות תאומים.